

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Статистика

РОЗРОБНИК

Світлана Ланська

завідувач кафедри економіки праці, кандидат економічних наук, доцент

s.lanska@mu.edu.ua

КАФЕДРА

економіки праці

cpmee@mu.edu.ua

3

кількість кредитів ектс

36 / 54

годин аудиторної / самостійної
роботи

екзамен

форма контролю

СТАТУС ДИСЦИПЛІНИ

нормативна (обов'язкова)

ПРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

теоретико-методологічною базою вивчення є такі навчальні дисципліни як: «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Вища математика», «Інформаційні системи та технології».

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «Статистика» забезпечує формування та розвиток у здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 051 «Економіка» таких компетентностей:

- інтегральної: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки;
- загальних:
здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 8);
- спеціальних:
здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач (СК 6),
здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів (СК 7),
здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси (СК 9).

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ

результати навчання забезпечують успішне опанування навчальних дисциплін, що вивчаються на 2-4 курсах, зокрема «Соціологія», «Економіка праці та соціально-трудові відносини», «Ринок праці», «Управління персоналом», «Міжнародна економіка» та ін.

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

набуття здобувачами вищої освіти знань, умінь і навичок щодо збирання та узагальнення масових статистичних даних, кількісного й якісного оцінювання, аналізу інформації, виявлення і оцінювання закономірностей формування, розвитку та взаємодії складних соціально-економічних явищ і процесів

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Методологічні засади статистики
Тема 2. Статистичне спостереження
Тема 3. Зведення та групування статистичних даних
Тема 4. Узагальнюючі статистичні показники
Тема 5. Аналіз рядів розподілу
Тема 6. Аналіз концентрації, диференціації та подібності розподілів
Тема 7. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків
Тема 8. Аналіз інтенсивності динаміки
Тема 9. Індексний метод
Тема 10. Вибірковий метод
Тема 11. Подання статистичних даних: таблиці, графіки, карти

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ

Основні методи викладання статистики зосереджені на поясненні статистичних концепцій та навчанні студентів застосовувати їх для аналізу даних.

Ключові методи включають вивчення методу статистичних досліджень (спостереження, групування, таблиці), розрахунку узагальнюючих показників (абсолютних, відносних величин, середніх, показників динаміки), кореляційно-регресійного аналізу та графічного представлення даних.

ВИДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Аудиторна робота

У процесі аудиторної роботи зі студентами під час занять здійснюється поточний контроль отриманих знань з метою виявлення ступеня розуміння здобувачами засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі.

Основною метою поточного контролю є забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами у процесі навчання, управління навчальною мотивацією здобувачів, коригування методів навчання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять (лекцій, практичних), а також за результатами виконання здобувачами вищої освіти завдань для самостійної роботи.

Форми поточного контролю в контексті аудиторної роботи зв студентами: експрес-опитування, вирішення задач, співбесіди щодо проблемних питань зі здобувачами, перевірка індивідуальних завдань.

Види навчальної діяльності студента

Види завдань самостійної навчальної роботи студента:

- о тестування за темами (на навчальному порталі Moodle);
- о складання глосаріїв в рамках окремих тем (українською та іноземною мовами) (на навчальному порталі Moodle);
- о вирішування задач в рамках окремих тем;
- о виконання розрахункових завдань за окремими темами.

Додатковими видами індивідуальної роботи здобувача вищої освіти можуть бути:

- о вивчення окремих тем через зовнішні освітні ресурси (платформи) – кількість балів відповідно до розподілу балів за темами (з урахуванням кількості обсягу навчального курсу (у кредитах ЄКТС);
- о підготовка тез та виступ в рамках наукової (науково-практичної) конференції за тематикою навчальної дисципліни протягом періоду вивчення – максимальна кількість балів: підготовка та публікація тез, виступ в рамках наукової (науково-практичної) конференції з цими тезами;
- о інші види роботи, запропоновані здобувачем і узгоджені з викладачем.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Академічна доброчесність здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю. МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності, тому обов'язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Strike plagiarism, а також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт – EduBirdie.
2. Здобувач має право на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ.
3. Участь в анкетуванні. Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивчених навчальних дисциплін. Заповнення анкети є важливим для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати вашу думку стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.
4. Неформальна освіта. Це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни /змістового модулю /практичних завдань з навчальної дисципліни/ завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна. Процедура зарахування здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті МДУ.

РЕГЛАМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ

Модуль I											Модуль II		
Поточне оцінювання та самостійна робота											ІНДЗ	Екзамен	Всього
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11			
2	2	4	3	4	3	4	3	4	3	3			
35 балів, з них: 10 – глосарій; 10 – тест; 9 – тематична презентація; 6 – робота на заняттях											15	50	100
Додаткові активності щодо опанування дисципліни: - о вивчення окремих тем через зовнішні освітні ресурси (платформи) – кількість балів відповідно до розподілу балів за темами – до 10 балів; - о підготовка тез та виступ в рамках наукової (науково-практичної) конференції за тематикою навчальної дисципліни протягом періоду вивчення – максимальна кількість балів: підготовка та публікація тез – 10 балів, виступ в рамках наукової (науково-практичної) конференції з цими тезами – 10 балів.													

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Сума балів за 100-бальною шкалою, накопичених студентом за результатами навчання	Оцінка ECTS	Значення оцінки результатів навчання за формами підсумкового контролю
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	FX	Незадовільно
0-34	F	

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна сприяє досягненню здобувачами вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 051 «Економіка» таких результатів навчання:

- застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач (ПРН 8),
- проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності (ПРН 10),
- ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники (ПРН 13),
- вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки (ПРН 16),
- використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів (ПРН 19).

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Лінк на освітній контентдисципліни: <https://moodle.mu.edu.ua/course/view.php?id=14715>

Основна література

- Горкавий В.К. Статистика : підручник. Третє вид., переробл. і доповн. К.: Алерта, 2019. 644 с. URL: <https://knau.kharkov.ua/uploads/fakultet/fof/data/sia/5.pdf>
- Григорків В.С., Вінничук О.Ю., Григорків М.В., Маханець Л.Л Статистика: основи теорії та практикум: Навчальний посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т, 2022. 304 с.
- Карпенко Л.М. Статистика: навч. посіб. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2019. 184 с. URL: <http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/03.07.2019.pdf>
- Краєвський В.М., Остапенко Я.О., Параниця Н.В. Статистика : навч. посіб. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 218 с. URL: <http://ir.nusta.edu.ua/jspui/handle/doc/4078>
- Мармоза А. Теорія статистики. К.: Центр учбової літератури, 2021. 592 с.
- Педченко Г.П. Статистика: Навчальний посібник. Мелітополь: Колор Принт, 2018. 266 с. URL: <https://tinyurl.com/2sfa3d2k>
- Ткач Є. І., Сторожук В. П. Загальна теорія статистики: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] К.: Центр учбової літератури, 2023. 442 с.
- Федько Я.В. Статистика: навч.-метод. посібник. К.: Алерта, 2020. 147с.

Англомовні видання

- Abdey J. Probability and Statistics: To p or not to p?. University of London, 2020. URL: <https://www.coursera.org/learn/probability-statistics>
- Anderson D.R., Sweeney D.J., Williams T.A. [et al.]. Statistics for Business & Economics. Cengage Learning, 2017. 1090 p.
- Diez D., Cetinkaya-Rundel M., Barr Ch. OpenIntro Statistics. 4-th ed. 2019. 422 p. URL: <https://lib.sumdu.edu.ua/library/DocumentView?docid=USH.4690507&field=0>
- Sandholm, William H., and Saraniti, Brett A.. Vital Statistics: Probability and Statistics for Economics and Business. Велика Британія, Oxford University Press, 2018. 800 p.
- Newbold, P., Carlson, W.L., Thorne, B., Thorne, B.M. Statistics for Business and Economics. Pearson, 2020. 796 p. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=jnjNxEACAAJ>
- Doane, D.P., Seward, L.W. Essential Statistics in Business and Economics McGraw-Hill Education, 2019. 663 p. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=rHnduQEACAAJ>

Інтернет джерела

- Державна служба статистики. URL : <https://www.ukrstat.gov.ua>
  - Про державну статистику: Закон України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12#Text>
  - Eurostat. URL : <https://ec.europa.eu/eurostat>
-

ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

серпень 2026 р.: оновлено розділ "Основна література"

ІНША ІНФОРМАЦІЯ

Для вивчення навчальної дисципліни бажаним є наявність у здобувача вищої освіти персонального комп'ютера (або іншого пристрою) з доступом до мережі Інтернет та освітніх, інформаційних і нормативно-правових ресурсів.

Для виконання практичних і розрахункових завдань буде використовуватися програмне забезпечення MS Excel.

Силабус затверджено на засіданні кафедри економіки праці
протокол № 1 від 28.08.2026